

leer noten lezen
in **10** weken!

Week 2 Kruizen en Mollen

Meteen door naar de volgende stap

In de vorige les heb je de noten van C tot C geleerd. Dat was al een flinke hap, maar wie denkt dat je het al bijna gehad hebt, heeft het helemaal mis! Dit was nog maar een heel klein stukje van wat je nog allemaal gaat leren.

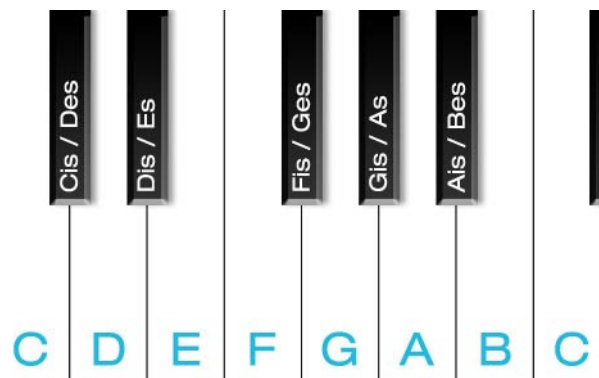
Schrik niet! Het kan zijn dat het je na deze les allemaal een beetje overvalt. Misschien denk je wel dat het je nooit gaat lukken? In de komende lessen krijg je iedere les weer ongeveer dezelfde opdrachten, zodat je tijd genoeg hebt om alle noten te leren kennen. **Het gaat je echt wel lukken!**

“Hoe meer je oefent hoe sneller je kunt lezen!”

Kruizen en Mollen

De piano als goed voorbeeld: Heb je wel eens een piano goed bekeken? Op een pianoklavier zie je veel toetsen. Je ziet witte en zwarte toetsen. De witte toetsen zijn van C tot C. Die heb je in de vorige les geleerd.

Kijk eens naar het plaatje van een pianoklavier.

Ik heb de namen benoemd van de toetsen. Je ziet de noten van C tot C, maar ook Cis/Des, Dis/Es enzovoort.

Wanneer je op de piano de c en daarna de d aanslaat, hoor je dat de d hoger is dan de c. Deze afstand tussen de c en de d noemen we een hele afstand. Tussen de d en de e, de f en de g, de g en de a en de a en de b liggen ook hele afstanden. Tussen de e en de f en de b en de c liggen halve afstanden.

We kunnen een hele afstand verdelen in twee halve afstanden. Op de piano gebeurt dit door de zwarte toets, die tussen twee witte toetsen ligt.

Eigenlijk is de zwarte toets tussen de c en de d een c die een halve toon verhoogd wordt, of een d die een halve toon verlaagd wordt. Je ziet op de afbeelding duidelijk dat alle zwarte toetsen eigenlijk twee namen hebben.

Hoe wordt dit duidelijk gemaakt in een notenbalk?

Wanneer je een toon een halve toon wilt verhogen, plaats je er een teken voor. Dat teken heet een kruis.

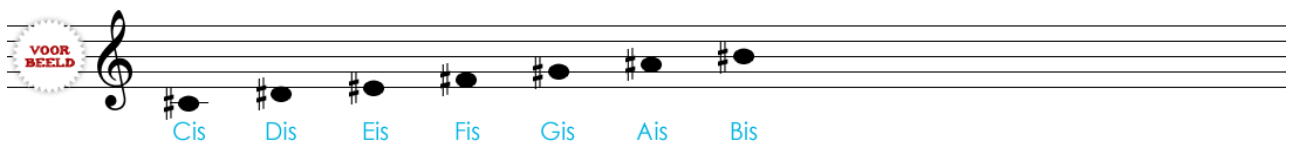
Het heeft er niets mee te maken, maar op je telefoon heet zo'n teken een hekje!

Kijk maar naar de volgende afbeelding:

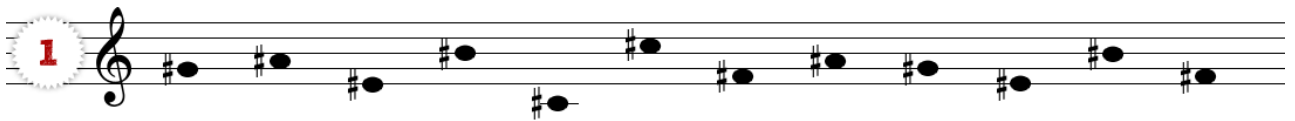
Wanneer je een c een halve toon verhoogt, plaats je er dus een # (kruis) voor. De c heet dan geen c meer, maar een cis (zeg 'sies'). Zo geldt dat ook voor alle noten. Je zet achter iedere naam van een noot die een halve toon wordt verhoogd een 'is'.

Kijk maar naar de volgende afbeelding:

Opdracht 1

Benoem deze noten die je ziet in de notenbalk. Ze hebben allemaal een #.

Let op! De antwoorden staan op pagina 12 en 13, maar ga daar nog **niet** heen, want alle antwoorden staan bij elkaar. Je zou dan alle andere antwoorden van de andere oefeningen al kunnen zien. Maak dus eerst alle andere opdrachten af en ga dan pas kijken naar de antwoorden.

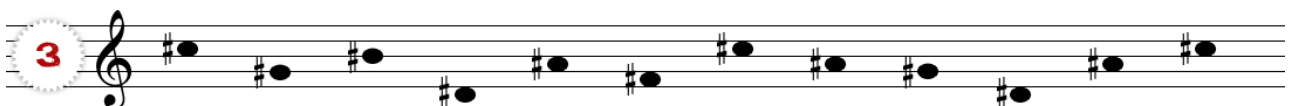
Opdracht 2

Dit is dezelfde opdracht als opdracht 1. Benoem deze noten die je ziet in de notenbalk. Ze hebben allemaal een #.

Opdracht 3

Dit is dezelfde opdracht als opdracht 1 en 2. Benoem deze noten die je ziet in de notenbalk. Ze hebben allemaal een #.

Mollen

Okee nu heb je gezien en geleerd hoe de noten heten die een halve toon worden verhoogd. Je kunt een toon ook een halve toon verlagen. Dit geef je aan door voor de noot een molteken te zetten.

Zo ziet een mol eruit:

Wanneer je een d een halve toon verlaagt, plaats je er dus een mol voor. De d heet dan geen d meer, maar een des. Zo geldt dat ook voor alle noten. Je zet achter iedere naam van een noot die een halve toon wordt verlaagd een 'es'.

Kijk maar eens naar de volgende afbeelding:

VOOR BEELD

Ces Des Es Fes Ges As Bes

Opdracht 4

Benoem deze noten die je ziet in de notenbalk. Ze hebben allemaal een mol.

4

Opdracht 5

Dit is dezelfde opdracht als opdracht 4. Benoem deze noten die je ziet in de notenbalk. Ze hebben allemaal een mol.

5

Opdracht 6

Dit is dezelfde opdracht als opdracht 4 en 5. Benoem deze noten die je ziet in de notenbalk. Ze hebben allemaal een mol.

6

Herstellingsteken

Er zijn natuurlijk altijd uitzonderingen. Ook in de muziek. Ik heb eerder in deze les uitgelegd, dat wanneer er een # of een b voor een noot staat, er een halve verhoging of halve verlaging gespeeld wordt. In les 3 zul je ontdekken dat er niet steeds een kruis of een mol voor de noot wordt gezet, maar dat wordt aan het begin van de balk genoteerd. De uitleg hierover komt aan bod in les 3.

Soms wil een schrijver van een lied (ook wel een 'componist' genoemd), een toon weer terug in een normale vorm gespeeld hebben. Dit geeft hij dan aan met een herstellingsteken.

Zo ziet een herstellingsteken eruit:

Wanneer er bijvoorbeeld eerst in een lied overal een fis gespeeld moet worden en er later in het lied een herstellingsteken voor de fis geplaatst wordt, speel je daar dan een f.

Kruizen en herstellintekens

Je ziet in de volgende opdracht streepjes staan op de notenbalk. Deze strepen heten maatstrepen. De ruimte tussen 2 strepen in noemen we een 'maat'.

Een herstellingsteken is alleen geldig binnen de maat waarin hij staat. Alle noten waar het herstellingsteken betrekking op heeft, binnen die maat, blijven "hersteld". Bijvoorbeeld wanneer er in een maat een kruis staat voor de f, dan wordt er een fis gespeeld en wanneer er in diezelfde maat ook een herstellingsteken staat voor de f dan moet je daar geen fis maar een f spelen. Alle f'en na dat herstellingsteken in diezelfde maat blijven en f en niet terug een fis.

Opdracht 7

Benoem deze noten die je ziet in de notenbalk. Let goed op! Voor sommige noten staat een # en voor sommige een herstellingsteken. Let ook op dezelfde noten na een herstellingsteken!

Opdracht 8

Benoem deze noten die je ziet in de notenbalk

Opdracht 9

Benoem deze noten die je ziet in de notenbalk

Opdracht 10

Benoem deze noten die je ziet in de notenbalk

Antwoorden op de opdrachten van les 2

Opdracht 1

1

G# A# E# B# C# C# F# A# G# E# B# F#

Opdracht 2

2

G# E# C# F# C# G# B# F# A# C# B# D#

Opdracht 3

3

C# G# B# D# A# F# C# A# G# D# A# C#

Opdracht 4

4

A# C# F# B# E# C# G# A# C# D# C# B#

Opdracht 5

5

B# A# G# A# C# B# F# A# G# D# A# B#

Opdracht 6

6

F# B# G# B# E# C# G# A# C# D# C# A#

Opdracht 7

7

D F# G D A B F# G F F# A F F

Opdracht 8

8

Dis A D F Gis A Fis G Cis B C D

Opdracht 9

9

Ges B A G Bes E F B Des D F C

Opdracht 10

10

C Bes D A B Des G Ces D F Fes B

Op de volgende pagina krijg je nog oefenbalken die je kunt gebruiken om zoveel te oefenen als je wilt.

Ik wens je in ieder geval veel succes met deze les!

Groetjes,

Paula

Oefenbalken

The image contains ten identical musical staves arranged vertically. Each staff consists of five horizontal lines. On the left side of each staff, there is a treble clef (a stylized 'G' shape) and a small circular icon with a scalloped edge. Inside the icon, the words 'OEFEN' and 'BALK' are written in red, stacked vertically. The rest of each staff is empty, intended for writing musical notes.